

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
E-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2015

HISTORIA MUZYKI

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza

EHMP-R0-100-2305

DATA: **15 maja 2023 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 22 strony (zadania 1–16), *Przykłady nutowe do wybranych zadań* oraz płytę z nagraniami.
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Do wybranych zadań dołączono przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Te zadania oznaczone są w arkuszu znakiem 🎧.
5. Wykaz przykładów dźwiękowych zamieszczono na 4 stronie .
6. Przykłady nutowe do wybranych zadań, oznaczonych znakiem 🎵, znajdują się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*. Przed zapoznaniem się z nagraniami i zapisem nutowym przeczytaj uważnie treść poleceń.
7. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
10. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

**Zadania egzaminacyjne są wydrukowane
na następnych stronach.**

WYKAZ PRZYKŁADÓW DŹWIĘKOWYCH

Zadanie 4.2. – Ścieżka 1.

Zadanie 5. – Ścieżka 2.

Zadanie 9. – Ścieżka 3.

Zadanie 11. – Ścieżka 4.

Zadanie 12.

Przykład 1. – Ścieżka 5.

Przykład 2. – Ścieżka 6.

Przykład 3. – Ścieżka 7.

Zadanie 13. – Ścieżka 8.

Zadanie 1. (0–1)

Poniższa ilustracja przedstawia grupę starożytnych artystów.

imperiumromanum.pl

Zapisz nazwy dwóch instrumentów widocznych na ilustracji.

1.
2.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.
	Maks. liczba pkt	1
	Uzyskana liczba pkt	

Zadanie 2. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Podanym w tabeli gatunkom scenicznym przyporządkuj tytuły odpowiadających im dzieł. Tytuły dzieł wybierz spośród podanych poniżej.

Zmierzch bogów Paulus Nawiedzenie Grobu Orestes Wilhelm Tell

Typ gatunku	Tytuł dzieła
dramat antyczny	
dramat liturgiczny	
dramat muzyczny	

Zadanie 3.

Zapoznaj się z zapisem nutowym fragmentu monodii chorałowej.

Seq.
1.

D I-es írae, dí-es ílla, Sólvet saécium in favilla :
Tésté Dávid cum Sibýlla. Quántus trémor est futúrus,
Quando jú-dex est ventúrus, Cúncta stricte discussúrus!
Túba mí-rum spár-gens sónum Per sepúlcrá regi-ónum,
Cóget ómnes ante thrónum. Mors stupé-bit et natúra,
Cum resúrget cre-a-túra, Judi-cán-ti responsúra.
Líber scríptus pro-fe-ré-tur, In quo tó-tum continé-tur,

Zadanie 3.1. (0–1)

Podaj nazwę gatunkową przedstawionego fragmentu utworu.

.....

Zadanie 3.2. (0–1)

Określ rodzaj notacji w przedstawionym zapisie.

.....

Zadanie 3.3. (0–1)

Podaj nazwę typu mszy, w czasie której śpiewano ten rodzaj monodii chorałowej.

.....

Zadanie 4.

W przedmowie do wydania *Psałterza* Mikołaj Gomółka napisał:

*Są łacniuchno uczynione
prostąkom nie zatrudnione.
Nie dla Włochów, dla Polaków.
Dla naszych prostych domaków.*

Na podstawie: Mirosław Perz, *Mikołaj Gomółka*, Warszawa 1969.

Zadanie 4.1. (0–1)

Wyjaśnij, jaki cel przyświecał pomysłodawcy publikacji *Psałterza* biskupowi Piotrowi Myszkowskiemu i autorowi muzyki psalmów Mikołajowi Gomółce.

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	2.	3.1.	3.2.	3.3.	4.1.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 4.2. (0–1)

Wysłuchaj psalmu *Wsiadaj z dobrym sercem*.

Wymień dwie cechy psalmu, które potwierdzą, że mógł być on zaśpiewany przez muzykujących amatorów – prostych domaków.

1.
2.

Zadanie 5.

Wysłuchaj chanson Orlanda di Lassa *Bonjour mon coeur* w interpretacji zespołu Swingle Singers, zrealizowanej w II połowie XX wieku.

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymień dwie cechy języka muzycznego, które wskazują na renesansowe pochodzenie wysłuchanej chanson Orlanda di Lassa.

1.
2.

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymień dwie cechy języka muzycznego, które pozwalają rozpoznać, że zespół Swingle Singers dokonał współczesnej aranżacji chanson Orlanda di Lassa.

1.
2.

Zadanie 6. (0–2)

Uzupełnij poniższy tekst dotyczący powstania opery barokowej. W wyznaczone miejsca wpisz: 1. nazwę grupy, 2. nazwisko kompozytora, 3. tytuł dzieła.

Do powstania opery barokowej przyczyniła się grupa artystów zwana **(1.)**
....., do której należeli m.in. kompozytorzy tacy jak Jacopo Peri
i **(2.)** Podstawową ideą tej grupy było odrodzenie
dramatu antycznego. Ważnym ogniwem w rozwoju opery stała się wystawiona w 1607 roku
favola in musica pod tytułem **(3.)**, której
twórcą był Claudio Monteverdi.

Zadanie 7. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	<i>Koncerty brandenburskie</i> Johanna Sebastiana Bacha są zbiorem sześciu koncertów solowych.	P	F
2.	W <i>Kunst der Fuge</i> Johann Sebastian Bach nie sprecyzował obsady wykonawczej.	P	F
3.	W roku 1719 w Halle doszło do spotkania Johanna Sebastiana Bacha z Georgiem Friedrichem Händlem.	P	F

Zadanie 8.

Na poniższej ilustracji przedstawiona jest jedna z odmian lutni. Ten instrument w epoce baroku często wchodził w skład grupy realizującej partię *basso continuo*.

wikiwand.com

Zadanie 8.1. (0–1)

Podaj nazwę instrumentu przedstawionego na ilustracji.

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	4.2.	5.1.	5.2.	6.	7.	8.1.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 8.2. (0–1)

Podaj nazwy dwóch innych instrumentów wykorzystywanych w epoce baroku dla realizacji *basso continuo*.

1.
2.

Zadanie 8.3. (0–1)

Opisz barokową praktykę wykonawczą dotyczącą realizacji *basso continuo*.

.....

.....

.....

Zadanie 9. ♪

Zapoznaj się z początkowym fragmentem nagrania i zapisu pierwszej części utworu Wolfganga Amadeusza Mozarta, który nazwany został „Dysonansowym”.

The image shows a musical score for a piece by Wolfgang Amadeus Mozart, titled "Dysonansowy". The score is written for three staves (treble, alto, and bass clefs) and is in 3/4 time. It is divided into three systems. The first system is marked "Adagio" and the second "Allegro". The score includes dynamics such as *p*, *cresc.*, *f*, and *sf*. The first system shows a gradual increase in volume from *p* to *f*. The second system shows a similar pattern, with a *cresc.* leading to *f*. The third system is marked "Allegro" and features a *sf* dynamic, indicating a strong accent.

Zadanie 9.1. (0–2)

Podaj nazwę zespołu kameralnego, na który został przeznaczony utwór Wolfganga Amadeusza Mozarta, oraz podaj typ faktury muzycznej, który dominuje w zaprezentowanym fragmencie utworu.

Nazwa zespołu kameralnego:

Typ faktury:

Zadanie 9.2. (0–1)

Wyjaśnij, co spowodowało, że utwór nazwano „Dysonansowym”.

.....

Zadanie 10. (0–1)

Poniżej podano tytuły dwóch dzieł muzycznych zawierających menuet. Określ funkcję tego tańca w każdym z poniższych utworów.

1. Jan-Baptiste Lully, *Le bourgeois gentilhomme* (*Mieszczanin szlachcicem*)
 (*Comédie-ballet*)

.....

2. Wolfgang Amadeusz Mozart, *Symfonia C-dur KV 551 „Jowiszowa”*

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	8.2.	8.3.	9.1.	9.2.	10.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 11. 🎧🎵

Zapoznaj się z nagraniem i zapisem nutowym miniatury fortepianowej *Dziecko usypia* z cyklu *Sceny dziecięce* Roberta Schumanna. Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Zadanie 11.1. (0–1)

Wyjaśnij, dlaczego ten utwór jest typowym przykładem romantycznej miniatury instrumentalnej.

.....

.....

.....

Zadanie 11.2. (0–1)

Podaj tytuł innego cyklu miniatur fortepianowych Roberta Schumanna.

.....

Zadanie 11.3. (0–1)

Wymień dwóch innych kompozytorów pierwszej połowy XIX wieku, w twórczości których miniatura fortepianowa zajęła ważne miejsce.

1.
2.

Zadanie 12.

Wysłuchaj fragmentów trzech koncertów solowych skomponowanych w XX i XXI wieku (numery przykładów muzycznych są zapowiedziane w nagraniach).

Zadanie 12.1. (0–3)

Rozpoznaj, na jaki instrument przeznaczony jest każdy z wysłuchanych koncertów. Nazwy instrumentów wpisz w odpowiednie miejsca tabeli.

Numer przykładu muzycznego	Nazwa instrumentu
Przykład 1.	
Przykład 2.	
Przykład 3.	

Zadanie 12.2. (0–1)

Wymień dwie cechy charakterystyczne dla tradycji koncertu solowego obecne we wszystkich wysłuchanych przykładach muzycznych.

.....

.....

.....

Zadanie 12.3. (0–1)

Podaj numer przykładu, w którym wystąpiła kadencja solisty. Wyjaśnij, jaką rolę pełniła kadencja w koncercie solowym epoki klasycyzmu.

Kadencja występuje w przykładzie nr

Wyjaśnienie:

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	11.1.	11.2.	11.3.	12.1.	12.2.	12.3.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	3	1	1
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 13. 🎧 🎵

Zapoznaj się z fragmentem nagrania i zapisu nutowego *Symfonii psalmów* Igora Strawińskiego. Inspiracją do napisania tej kompozycji była muzyka epoki średniowiecza i baroku. Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

Zadanie 13.1. (0–2)

Podaj jeden przykład inspiracji muzyką średniowiecza i jeden przykład inspiracji muzyką baroku.

Przykład inspiracji muzyką średniowiecza:

.....

.....

Przykład inspiracji muzyką baroku:

.....

.....

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymień dwa elementy języka muzycznego utworu, które decydują o jego modernistycznym brzmieniu.

.....

.....

Zadanie 14.

Przedstawiony poniżej schemat dramatu muzycznego *Wozzeck* Albana Berga ukazuje powiązanie scen dramatycznych z muzyką w obrębie trzech aktów.

AKT I

Wozzeck i jego otoczenie	5 utworów charakterystycznych
1. Wozzeck i Kapitan	Suita (preludium – pawana – gigue – gawot – aria)
2. Wozzeck i Andrzej	Rapsodia
3. Wozzeck i Maria	Marsz wojskowy i Kotłyszanka
4. Wozzeck i Doktor	Passacaglia (temat z 21 wariacjami)
5. Maria i Tamburmajor	Andante affettuoso (quasi Rondo)

AKT II

Perypetie

Wozzeck upewnia się w podejrzaniach Marii o zdradę

Symfonia w pięciu częściach

1. Maria z dzieckiem i Wozzeck – rodzą się podejrzania	– Sonata
2. Kapitan i Doktor wyśmiewają Wozzecka	– Fantazja i 3-tematyczna fuga
3. Wozzeck stawia zarzuty Marii	– Largo
4. Taniec Marii i Tamburmajora w karczmie	– Scherzo
5. Wozzeck pobity przez Tamburmajora w koszarach	– Rondo marziale con introduzione

AKT III

Katastrofa

Wozzeck morduje Marię i popełnia samobójstwo	Sześć inwencji
1. Marię dręczą wyrzuty sumienia	– Inwencja na jeden temat
2. Wozzeck zabija Marię	– Inwencja na jeden dźwięk
3. Wozzeck szuka zapomnienia w szynku	– Inwencja na rytm
4. Wozzeck topi się w stawie interludium instrumentalne przy zamkniętej kurtynie	– Inwencja na 6-dźwiękowy akord
5. Zabawa dziecka	– Inwencja na tonację d-moll
	– Inwencja na powtarzający się ruch ósemkowy (perpetuum mobile)

www.encyklopediateatru.pl

Zadanie 14.1. (0–1)

Podaj nazwy dwóch cyklicznych gatunków instrumentalnych, które wykorzystał kompozytor w *Wozzecku*.

1.
2.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	13.1.	13.2.	14.1.
	Maks. liczba pkt	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 14.2. (0–1)

Wozzeck Berga jest dziełem reprezentatywnym dla dramatu ekspresjonistycznego. Uzasadnij to twierdzenie na podstawie akcji dramatu.

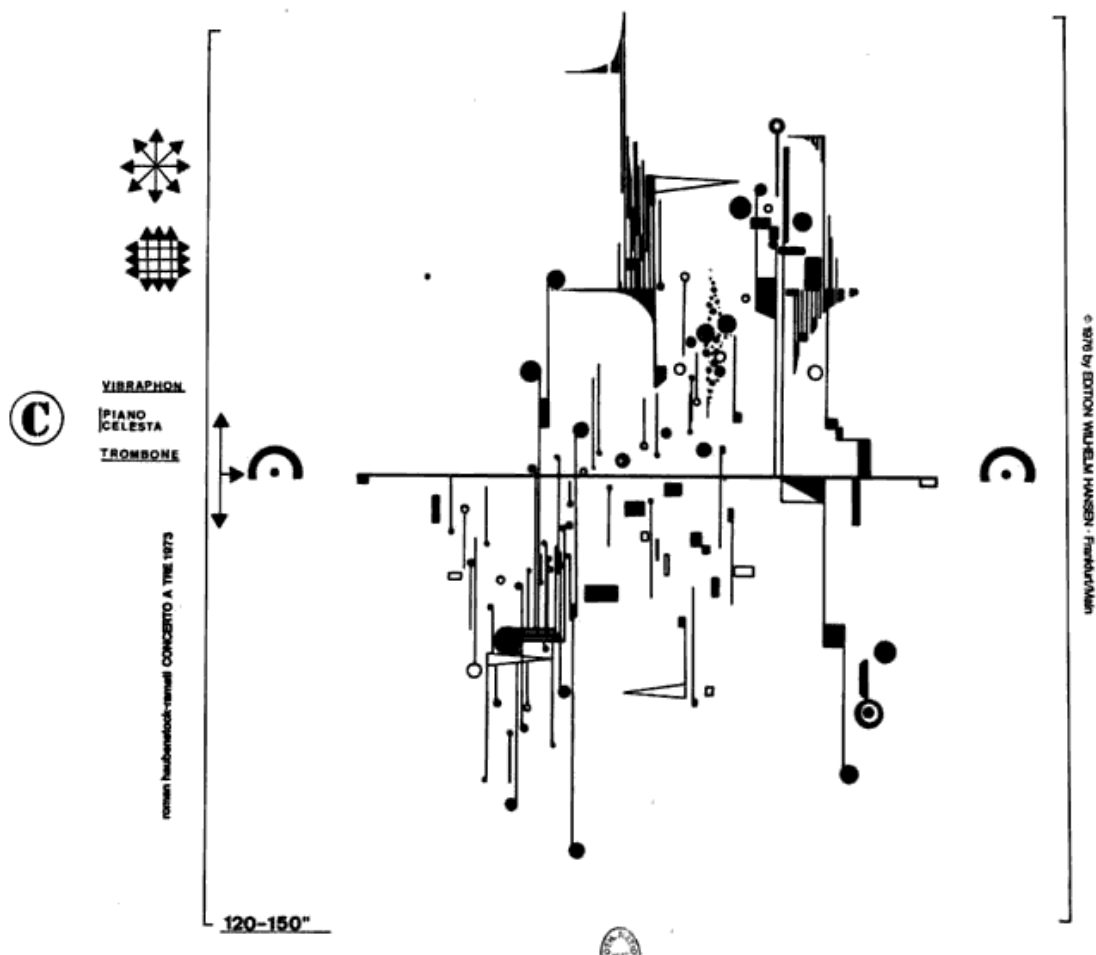
.....

.....

.....

Zadanie 15. (0–1)

Na ilustracji przedstawiony jest zapis fragmentu kompozycji Romana Haubenstocka-Ramatiego *Harmonie i hałasy* (*Harmonies and noises*).

Określ rodzaj zapisu muzycznego, jaki Roman Haubenstock-Ramati zastosował w tej kompozycji. Podaj nazwę formy, która powstanie w czasie realizacji tego zapisu.

Rodzaj zapisu muzycznego:

Nazwa formy:

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)

HISTORIA MUZYKI
Poziom rozszerzony
Formuła 2015

HISTORIA MUZYKI
Poziom rozszerzony
Formuła 2015

HISTORIA MUZYKI
Poziom rozszerzony
Formuła 2015